

Matkailutilinpito 2007

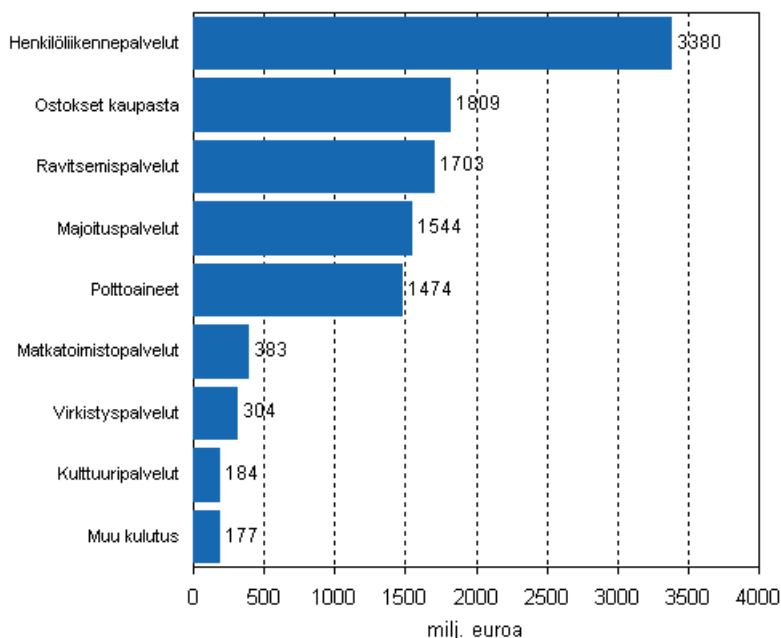
Matkailuun kulutettiin Suomessa 11 miljardia euroa vuonna 2007

Matkailuun kulutettiin Suomessa Tilastokeskuksen mukaan yhteensä 11 miljardia euroa vuonna 2007. Ulkomaalaisten matkailijoiden osuus matkailun kokonaiskulutuksesta oli 29 prosenttia.

Matkailukysynnän suurimman erän muodostavat henkilöliikennepalvelut, joita käytettiin 3,4 miljardilla eurolla. Ravitsemispalveluja kulutettiin 1,7 miljardilla eurolla ja majoituspalveluja runsaalla 1,5 miljardilla eurolla. Polttoaineet ja ostokset kaupasta kuuluivat myös tärkeimpiin matkailijoiden kulutusmenoeriin.

Suomalaisten vapaa-ajanmatkailijoiden osuus matkailun kokonaiskulutuksesta Suomessa oli 50 prosenttia, työnantajan maksamien matkakulujen 18 prosenttia ja omien mökkien käytön 3 prosenttia. Ulkomaalaisten 29 prosentin osuus matkailukulutuksesta vastasi arvoltaan 3,1 miljardia euroa.

Matkailun kokonaiskulutus tuotteittain Suomessa v. 2007, yhteensä 10958 miljoonaa euroa

Matkailutilinpidon vuosien 2006 ja 2007 tiedot perustuvat kansantalouden tilinpidon tammikuussa 2009 julkaistuihin ennakkolisiin tietoihin. Vuosien 1995-2005 tiedot ovat aiemmin julkaistujen kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukoiden mukaiset. Kansantalouden tilinpidon aikasarjoja ollaan parhaillaan uudistamassa ja sen vuoksi vuotta 2006 koskevaa tarjonta- ja käyttötaulukkoa ei ole normaaliin tapaan julkaistu. Matkailutilinpidon vuosien 2006-2007 tiedot ovat täysin vertailukelpoiset kansantalouden tilinpidon tietojen kanssa. Vuoden 2010 aikana toteutuva kansantalouden tilinpidon aikasarjauudistus vaikuttaa myös matkailutilinpidon aikasarjaan.

Matkailutilinpidon keskeiset tiedot on julkaistu matkailutilinpidon internet-sivuilla tietokantataulukoina, ja ne ovat sieltä suoraan saatavissa halutussa muodossa.

Sisällys

Liitetaulukko	
Matkailukysynnän ja -tarjonnan tunnuslukuja.....	4
Laatuseloste: Matkailutilinpito.....	5

Liitetaulukko

Matkailukysynnän ja -tarjonnan tunnuslukuja

Tunnusluku	Vuosi	
	2006*	2007*
Ulkomaisten matkailijoiden kysyntä yhteensä, miljoonaa euroa	2788	3126
Ulkomaisten matkailijoiden kysyntä yhteensä, osuus matkailun kokonaiskysynnästä %	27	29
Suomalaisten vapaa-ajan matkailukysyntä yhteensä, miljoonaa euroa	5293	5500
Suomalaisten vapaa-ajan matkailukysyntä yhteensä, osuus matkailun kokonaiskysynnästä %	52	50
Suomalaisten muu matkailukysyntä (korvatut työmatkat, omat mökit), miljoonaa euroa	2152	2332
Suomalaisten muu matkailukysyntä (korvatut työmatkat, omat mökit), osuus matkailun kokonaiskysynnästä %	21	21
Matkailun kokonaiskysyntä Suomessa yhteensä, miljoonaa euroa	10233	10958
Matkailukysynnän aikaansaama arvonlisäys, miljoonaa euroa, sis. työnantajien kulut	3410	3649
Matkailukysynnän aikaansaama arvonlisäys, miljoonaa euroa, ilman työnantajien kuluja	2728	2896
BKT perushintaan, miljoonaa euroa	145023	156912
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta BKT:sta, %, sis. työnantajien kulut	2.4	2.3
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta BKT:sta, %, ilman työnantajien kuluja	1.9	1.8

Laatuseloste: Matkailutilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun satelliittitilinpidoista käytetään myös nimeä matkailutilinpito.

Matkailutilinpito kuvaa matkailun asemaa osana Suomen kansantaloutta. Kansantalouden tilinpito on kansantalouden kuvauksen ydin ja matkailutilinpito on sitä täydentävä ja tarkentava ”satelliitti”.

Kansainvälisen matkailutilinpitosuosituksen mukaisista taulukoista Suomen matkailutilinpidossa tuotetaan taulukot 1 (ulkomaisten matkailijoiden kulutus Suomessa), 2 (kotimaisten matkailijoiden kulutus Suomessa), 4 (matkailijoiden kulutus Suomessa tuotteittain ja matkailumuodoittain), 5 (matkailuelinkeinon tuotanto- ja tulo muodostustaulukko; sisältyy taulukkoon 6), 6 (kotimainen matkailutarjonta ja -kysyntä tuotteittain), 7 (matkailutyövoima) ja 10 (matkailun fyysiset indikaattorit). Taulukoiden keskeinen tietosisältö on julkaistu internetissä matkailutilinpidon tietokantataulukoissa.

Matkailutilinpidon taulukot on laadittu kansantalouden tilinpidon tavaroiden ja palvelujen tarjonta- ja käyttötaulukoiden ja niiden perusaineistojen pohjalta sekä matkailukysynnästä käytettävissä olevan tilastoaineiston (rajahaastattelututkimus, suomalaisten matkatutkimus ja muut tietolähteet) avulla.

Matkailutilinpidossa käytetyt käsitteet ja määritelmät ovat yhdenmukaiset kansantalouden tilinpidon kanssa. Kansantalouden tilinpidon ja matkailutilinpidon väliset mahdolliset eroavuudet ovat erilaisista näkökulmista johtuvia esitystapaeroja.

Luokitusten pohjana ovat kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukoissa käytettävät taloustoimi-, toimiala- ja tuoteluokitukset. Matkailutilinpidon erityisten tietotarpeiden takia toimiala- ja tuoteluokille tehdään uudelleenryhmittelyjä ja erittelyjä, jotta varsinaisen ydintilinpidon tiedot saadaan vastaamaan matkailun satelliittitilinpidon vaatimuksia.

Matkailutilinpidon laatiminen perustuu kansainvälisiin suosituksiin.

Maaliskuussa 2000 YK:n tilastokomitea hyväksyi WTO:n (Maailman matkailujärjestö), OECD:n ja Eurostatin yhteisen manuaalin matkailun satelliittitilinpidoista (Tourism Satellite Account – Recommended Methodological Framework). Manuaali loi pohjan kansainvälisesti vertailukelpoisten satelliittitilinpitojen laatimiselle.

Syyskuussa 2000 OECD julkaisi manuaalin ”Measuring the Role of Tourism in OECD countries. The OECD Manual on Tourism Satellite Accounts and the Employment Module”. Se on pääpiirteissään yhdenmukainen YK:n hyväksymän yhteisen mallin kanssa.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

2.1 Matkailu

Matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat ja oleskelevat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevassa paikassa korkeintaan yhden vuoden ajan vapaa-ajanvietto-, liikematka- tai muussa tarkoituksessa.

2.2 Matkailuun liittyvä kulutus

Matkailumeno on tavaroiden tai palvelujen arvo, jonka matkailija käyttää matkaansa varten, matkansa aikana tai välittömästi matkan jälkeen tai joka käytetään matkailijan tarpeiden tyydyttämiseksi. Matkailumenoa voi syntyä myös vapaa-ajanasuntojen ylläpidosta ilman, että varsinainen matkailun määritelmä täyttyy. Vapaa-ajanasuntojen hankinta määritellään investoinniksi, eikä sitä lasketa mukaan matkailumenoihin.

2.3 Matkailutuotanto

Teoreettisesti lähes kaikkia tuotteita voidaan myydä matkailijoille ja siksi useimmat toimialat ovat tekemisissä joko suoraan tai epäsuorasti matkailun kanssa.

Tyypilliset matkailutoimialat ovat riippuvaisia matkailusta ja toisaalta myös välttämättömiä matkailulle. Luokittelu perustuu kansantalouden tilinpidossa käytettyyn toimialaluokitukseen. Pääpiirteissään matkailutoimiala

pitää sisällään seuraavat toimialat: henkilöliikennepalvelut, majoitus- ja ravitsemistoiminnan ja tietyt virkistys-, kulttuuri- ja urheilutoiminnan palvelut. Matkailulle ei-ominaisista toimialoista tärkeimpänä voidaan pitää kauppaa.

Matkailun merkitystä eri toimialoille voidaan ilmaista ns. matkailun prosenttiosuuksien avulla, joka ilmoittaa kuinka suuri osuus tietyn toimialan tuotoksesta on matkailun aikaansaamaa ja mikä on paikallista kysyntää. Matkailun prosenttiosuus saadaan suhteuttamalla matkailutuotteiden kysyntätiedot toimialojen matkailutuotteiden tarjontaan.

2.4 Matkailutuotteet

Matkailutilinpidossa tuotteet jaetaan kolmeen luokkaan:

1. tyypilliset tuotteet ovat tuotteita, joita ei olisi tai joiden kulutus vähenisi merkittävästi ilman matkailua
2. liitännäiset tuotteet ovat tuotteita, joita matkailijat käyttävät ja jotka ovat merkittäviä matkailijoille tai matkailupalvelujen tuottajille, mutta eivät ole tyypillisiä
3. ei-ominaiset tuotteet ovat tuotteita, joita matkailijat käyttävät, mutta joiden kulutuksessa matkailijoiden osuus ei ole merkittävä.

2.5 Kulutustaulukoiden rakenne

Suomen matkailutilinpidon taulukot 1, 2 ja 4 kuvaavat matkailijoiden kulutusta. Taulukoiden rakenne on pääpiirteissään samankaltainen. Taulukoiden riveillä on kuvattu matkailutuotteet ja sarakkeissa matkailijaryhmien kokonaiskulutus kunkin tuotteen osalta. Kulutus on ilmoitettu ostajanhintaan eli se sisältää arvonlisäveron ja muut tuoteverot.

2.6 Tuotantotaulukoiden rakenne

Matkailutilinpidon taulukot 5 (esitetään taulukkoon 6 kuuluvana) ja 6 kuvaavat matkailutuotantoa. Riveillä on kuvattu vastaavat matkailutuotteet kuin kulutustaulukoissakin. Sarakkeet 1-12 kuvaavat matkailutoimialoja, jotka tuottavat matkailutuotteita. Tuotokset on laskettu yhteen omassa sarakkeessaan. Liitännäiset ja ei-ominaiset matkailutuotteet on esitetty omissa sarakkeissaan. Taulukossa 6 toimialojen sarakkeet on jaettu kahteen osaan, joista ensimmäisessä on ilmoitettu tuotos ja toisessa matkailun osuus tuotoksesta. Taulukossa on oma sarake tuonnille eli ulkomaisten yritysten Suomessa tuottamille palveluille. Kaikki tuotosta kuvaavat luvut on esitetty perushintaan eli ne eivät sisällä arvonlisäveroa eikä mahdollisia tuotantotukia ole vähennetty, vaan ne on esitetty omassa sarakkeessaan. Kotimaista tarjontaa ja kysyntää verrataan toisiinsa viimeisissä sarakkeissa.

Taulukon alaosassa tuotteiden jälkeen on esitetty tuotos sekä välituotekäyttö ja arvonlisäys.

2.7 Matkailutarjonnan tietolähteet

Kansantalouden tilinpidosta saadaan muun muassa tuotosta, arvonlisäystä ja työllisyyttä koskevat tiedot toimialoittain. Kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukoiden tarjonnan tuotetietojen kanssa ne muodostavat matkailutilinpidon tarjontakehikon.

Matkailutilinpitoa varten kansantalouden tilinpidon tiedoille tehdään runsaasti erilaisia uudelleenryhmittelyjä, erittelyjä sekä muita muokkauksia, jotta varsinaisen ydintilinpidon tiedot saadaan vastaamaan matkailutilinpidon tietotarpeita.

2.8 Matkailukysynnän tietolähteet

Kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukoiden eri vuosien käyttötaulukoissa puolestaan kuvataan tuoteryhmittäin Suomessa tuotettujen ja Suomeen tuotujen tuotteiden (tavaroiden ja palvelujen) käyttöä eri toimialojen välituotteiksi sekä kotimaiseen loppukäyttöön ja vientiin.

Käyttötaulukot ovat kehikkona myös matkailutilinpidon mukaisten matkailutuotteiden käyttötietojen erittelyille.

Matkailun aikaansaaman kysynnän keskeisiä tietolähteitä ovat matkailijoille tehtävät kyselytutkimukset, joista saadaan koti- ja ulkomaisten matkailijoiden määrät sekä matkailuun liittyvät kulutusmenot. Ulkomaisten matkailijoiden kulutustiedot saadaan rajahaastattelututkimuksesta, joka on pääasiallisena lähteenä myös matkustustaseen matkailutuloissa. Kotimaanmatkailijoiden kulutustiedot saadaan pääosin suomalaisten matkatutkimuksesta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkailutilinpidossa matkailun kulutustiedot perustuvat pääasiassa matkailijoille tehtäviin otospohjaisiin kyselytutkimuksiin, ulkomaisille matkailijoille tehtävään rajahaastatteluun ja suomalaisille tehtävään matkatutkimukseen. Kyselytutkimuksissa esiintyy otantaan liittyvää virhettä, joka voi heikentää tulosten luotettavuutta. Lisäksi kyselytutkimukset ovat alttiita muista tekijöistä johtuville virheille, kuten mittaamisvirheille, muistivirheille, ymmärtämisvirheille ym.

Matkailijoille tehtävien kyselytutkimusten laatu heijastuu matkailutilinpidon kysyntätietojen luotettavuuteen. Kyselytutkimuksista johdetut kulutustiedot voivat olla kokonaistasoltaan yli- tai aliestimoituja ja niissä voi olla tuoteryhmien välistä allokointivirhettä. Lisäksi kulutustiedoissa voi esiintyä matkaryhmien välistä allokointivirhettä toisaalta koti- ja ulkomaisten matkailijoiden välillä ja toisaalta kotimaan vapaa-ajanmatkojen ja työhön liittyvien matkojen kesken. Näistä jälkimmäinen on matkailun satelliittilinpidon kannalta merkittävämpi, koska muutamaa tuoteryhmää lukuun ottamatta kotimaan työmatkojen käsittely tilinpidossa poikkeaa vapaa-ajanmatkojen käsittelystä.

Matkailutilinpidon luotettavuuden kannalta on lisäksi tärkeätä, että kyselytutkimukset kattaisivat kaikki matkailijaryhmät. Tältä osin sekä rajahaastattelussa että suomalaisten matkatutkimuksessa esiintyy puutteita: rajahaastattelun alueellisessa kattavuudessa ja matkatutkimuksen ikäryhmittäisessä kattavuudessa. Lisäksi kummastakin on suljettu pois muutamia matkailun kannalta marginaalisia ryhmiä, kuten liikennevälineiden henkilökuntaan kuuluvien matkat. Näiden kyselytutkimusten ulkopuolelle jäävien ryhmien kulutus on kuitenkin otettu huomioon matkailutilinpidossa. Tietopohjan yleistä kattavuutta heikentää kotimaan päivämatkailun jääminen säännöllisen tilastotuotannon ulkopuolelle.

Tarjonnan osalta on noudatettu kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukkoita, joita matkailutilinpidon kannalta voidaan pitää luotettavana peruskehikkona. Epävarmuustekijänä on kansantalouden tilinpidon toimialojen jakaminen tarkemmiksi matkailutoimialoiksi, jolloin perustiedot eivät aina ole olleet kovin yksityiskohtaisia. Ratkaisevia ongelmia ei ole havaittu.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Matkailutilinpito on vuositilasto. Uusimman vuoden tiedot ovat ennakkollisia. Kansantalouden tilinpidon aikasarjauudistuksen takia vuonna 2009 julkaistavan matkailutilinpidon tiedoista sekä vuosi 2006 että 2007 ovat ennakkollisia ja tarjonta- ja käyttötaulukoihin perustuvat edeltävät vuodet ovat vuoden 2008 julkistuksen mukaiset.

Ennakolliset tiedot valmistuvat yleensä 16 kuukautta tilastovuoden päättymisen jälkeen ja tarkistetut tiedot 28 kuukautta tilastovuoden päättymisen jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Matkailun satelliittilinpidon loppuraportti (114 sivua) on julkaistu kauppaja- ja teollisuusministeriön julkaisusarjassa (KTM Rahoitetut tutkimukset 8/2004). Raportti löytyy nettiversiona osoitteesta www.tem.fi/julkaisut. Julkaisussa on kuvattu matkailutilinpidon laadinta ja esitelty vuosien 1995-2001 tulokset.

Matkailutilinpidon keskeiset tiedot on julkaistu matkailutilinpidon internet-sivuilla tietokantataulukoina, ja ne ovat sieltä suoraan saatavissa halutussa muodossa.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Matkailutilinpidon vuosien 1995-2005 tiedot perustuvat vuonna 2008 julkaistuihin kansantalouden tilinpidon tietoihin ja niiden pohjana oleviin tarjonta- ja käyttötaulukoihin. Kansantalouden tilinpidon aikasarjoja ollaan parhaillaan uudistamassa ja sen vuoksi vuotta 2006 koskevaa tarjonta- ja käyttötaulukkoa ei ole normaaliin tapaan julkaistu. Matkailutilinpidon vuosien 2006 ja 2007 tiedot ovat siten ennakkollisia eivätkä täysin vertailukelpoisia vuosiin 1995-2005. Matkailutilinpidon vuosien 2006-2007 tiedot ovat vertailukelpoiset kansantalouden tilinpidon 30.1.2009 julkaistujen muiden tietojen kanssa. Vuoden 2010 aikana toteutuva kansantalouden tilinpidon aikasarjauudistus vaikuttaa myös matkailutilinpidon koko aikasarjaan.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden tilinpito on kansainvälisesti yhtenäinen menetelmä eri maiden kansantalouksien mittaamiseksi. Tilastokeskuksen laatimassa Suomen kansantalouden tilinpidossa noudatetaan YK:n kansantalouden tilinpitosuositusta (SNA 1993) sekä siihen pohjautuvaa EU:n säädöspohjaista Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmää (EKT 1995). Kansantalouden tilinpidon satelliittitilinpitona myös matkailutilinpito noudattaa niihin perustuvia yhtenäisiä menetelmiä.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Kansantalous 2009

Lisätietoja

Olli Pirinen (09) 1734 3365
Vastaava tilastojohtaja:
Ari Tyrkkö

skt.95@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-1484 (pdf)
ISBN 978-952-244-013-6 (pdf)